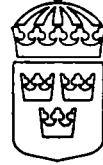

Regeringens proposition

1986/87: 78

om förbättrad skattekontroll av vinster på värdepapper

Prop.
1986/87: 78

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 22 januari 1987.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Kjell-Olof Feldt

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ett par kompletteringar i taxeringslagen i syfte att uppnå en bättre kontroll av beskattningen vid försäljningar av värdepapper. Enligt förslaget blir en fondkommissionär skyldig att efter anmaning lämna uppgifter om avyttringar av värdepapper som har gjorts av en viss namngiven person eller av i förväg ej bestämda personer.

Lagförslaget i denna proposition har granskats av lagrådet. Propositionen innehåller därför – förutom själva lagförslaget – tre huvuddelar: lagrådsremissen (s. 4), lagrådets yttrande (s. 13) och beslutet om proposition (s. 14).

Lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623)

Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1956: 623)

dels att 39 § 3 och 4 mom. skall betecknas 4 respektive 5 mom.,

dels att 39 § 1 mom. och 51 § skall ha följande lydelse,

dels att det i 39 § skall införas ett nytt moment, 3 mom., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

39 §

1 mom.¹ I särskilda fall *skola* efter anmaning kontrolluppgifter för nästföregående kalenderår avlämnas på sätt framgår av följande uppställning:

Uppgiftsskyldig	Vem uppgiften skall avse	Vad uppgiften skall avse
9. Redare.	Den som uppburit lön eller annan gottgörelse som utgör beskattningsbar inkomst enligt lagen om sjömansskatt.	Åtnjutna förmåner.

Föreslagen lydelse

39 §

1 mom. I särskilda fall *skall* efter anmaning kontrolluppgifter för nästföregående kalenderår avlämnas på sätt framgår av följande uppställning:

Uppgiftsskyldig	Vem uppgiften skall avse	Vad uppgiften skall avse
9. Den som har tillstånd att driva fondkommissionsrörelse enligt fondkommissionslagen (1979: 748).	<i>Namngiven person.</i>	<i>Sådana uppgifter som enligt 19 § lagen (1985: 571) om värdepappersmarknaden skall tas in i avräkningsnota och som avser avyttring av fondpapper enligt 4 § samma lag eller av optioner som, utan att vara fondpapper, är föremål för marknadsmissig omsättning.</i>
10. Redare.	Den som uppburit lön eller annan gottgörelse som utgör beskattningsbar inkomst enligt lagen om sjömansskatt.	Åtnjutna förmåner.

¹ Senaste lydelse 1985: 406.

39 §

3 mom. Den som har tillstånd att driva fondkommissionsrörelse enligt fondkommissionslagen (1979: 748) är skyldig att efter anmaning lämna uppgifter som avses i 1 mom. 9 även i fråga om ej namngivna personer.

51 §²

Anmaning som avses i 22 § 2 mom., 31 § 2 mom., 33 och 36 §§, 39 § 1 mom. samt 45 § får utfärdas av länsskattemyndighet, lokal skattemyndighet, taxeringsnämnd, och tjänsteman som biträder taxeringsnämnden. Samma rätt tillkommer den som verkställer taxeringsrevision, dock att han icke får anmana någon att avlämna självdeklaration.

Anmaning som avses i 39 § 2 mom. utfärdas av länsskattemyndigheten i det län där den uppgiftsskyldige är bosatt.

Nuvarande lydelse

I de fall som avses i 39 § 3 mom., 41 §, 42 § 2 mom. samt 42 § 3 mom. andra stycket får anmaning utfärdas av länsskattemyndighet och lokal skattemyndighet.

Föreslagen lydelse

Anmaning som avses i 39 § 3 mom. utfärdas av riksskatteverket eller efter verkets bestämmande av länsskattemyndigheten i det län där den uppgiftsskyldige har sitt säte eller driver verksamhet.

I de fall som avses i 39 § 4 mom., 41 §, 42 § 2 mom. samt 42 § 3 mom. andra stycket får anmaning utfärdas av länsskattemyndighet och lokal skattemyndighet.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1987.

² Senaste lydelse 1986: 1284.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 december 1986

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Feldt, Sigurdsen, Gustafsson, Hjelm-Wallén, Peterson, S. Andersson, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Wickbom, Johansson, Hulterström, G. Andersson

Föredragande: statsrådet Feldt

Lagrådsremiss med förslag om förbättrad skattekontroll av vinster på värdepapper

1 Inledning

Kapitalvinstkommittén (B 1979:05) avlämnade i somras sitt slutbetänkande (SOU 1986: 37) Reavinst aktier och obligationer. Ledamöter i kommittén var riksdagsmannen Bo Södersten, ordförande, bankdirektören Göran Atterwall, regeringsrådet Sigvard Berglöf, utredningssekreteraren Anna Hedborg och verkställande direktören Lennart Låftman. I betänkandet behandlas realisationsvinstbeskattningen av aktier och aktieliknande handlingar samt den skattemässiga gränsdragningen mellan realisationsvinst och ränta beträffande obligationer och andra slag av skuldebrev. Kommittén lämnade i betänkandet även vissa förslag till kompletteringar av bestämmelserna i taxeringslagen (1956: 623), TL, avseende kontrollen vid försäljningar av värdepapper. Till grund för förslagen om nya kontrollregler låg bl. a. kommitténs uppfattning att de nuvarande bestämmelserna inte ger möjligheter till en effektiv kontroll av värdepappersförsäljningar.

Kommittébetänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga I*. Inom finansdepartementet har upprättats en sammanställning över remissyttrandena såvitt avser förslaget om nya kontrollbestämmelser. Sammanställningen finns tillgänglig hos departementet i ärendet (dnr 2687/86).

Jag skall nu på grundval av kommitténs förslag och remissynpunkterna ta upp den nämnda kontrollfrågan till behandling. Övriga förslag i betänkandet kommer jag inte att beröra i detta sammanhang. Innan jag går in på mitt förslag skall jag lämna en kortfattad översikt över de nuvarande kontrollmöjligheterna.

2 Nuvarande kontrollmöjligheter

Inkomstbeskattningen bygger på att både skattskyldiga och andra lämnar uppgifter om uppburna inkomster och avdragsgilla omkostnader. Dessa uppgifter ligger grund för de årliga taxeringarna. Uppgiftsskyldigheten regleras genom särskilda bestämmelser i TL.

Skyldigheten att avlämna självdeklaration regleras i 22–24 §§ TL medan bestämmelser om deklarationens innehåll och erforderliga bilagor till denna finns i 25–30 §§ samma lag. Den som är skyldig att avge deklaration är enligt 20 § TL även skyldig att i skäligen omfattning genom räkenskaper, anteckningar eller på annat lämpligt sätt sörja för att underlag finns för deklarationsskyldighetens fullgörande och för kontroll därav.

Vad gäller avyttring av lös egendom – t.ex. aktier, obligationer och andra slag av värdepapper – finns bestämmelser om deklarationens innehåll i 25 b § TL. Där sägs att den som avyttrat lös egendom vid självdeklarationen skall foga erforderlig utredning på fastställt formulär för beräkning av skattepliktig realisationsvinst. Ett par undantag från den nu nämnda huvudregeln finns dock intagna i 25 d § TL. Där föreskrivs att uppgifter inte behöver lämnas i självdeklarationen beträffande avyttring av aktier och aktieliknande handlingar som den skattskyldige innehaft kortare tid än två år om försäljningsbeloppet under beskattningsåret uppgått till högst 1 000 kr. Om sådan egendom innehafts två år eller längre vid avyttringstillfället är motsvarande fribelopp 6 600 kr.

Som jag nyss nämnde bygger inkomstbeskattningen på att också andra än de skattskyldiga själva bidrar med uppgifter som behövs för att åstadkomma likformiga och rättvisa taxeringar. Skyldigheten för tredje man att lämna kontrolluppgifter till ledning för taxeringen finns även den reglerad i TL.

Skattekontrollen bygger i stor utsträckning på obligatoriska kontrolluppgifter, dvs. kontrolluppgifter som skall lämnas självmant. Detta gäller sedan länge beträffande löner, arvoden och andra inkomster av tjänst men även för vissa inkomster i rörelse och jordbruk (37 § 1 mom. TL).

Även när det gäller inkomst av kapital bygger skattekontrollen numera i hög grad på obligatoriska kontrolluppgifter. Sålunda skall uppgift om utgiva utdelning på aktier och andel i aktiefond lämnas enligt 37 § 1 mom. 4 a TL. I samband med att den förenklade självdeklarationen infördes vid 1987 års taxering har vidare banker och andra kreditinstitut ålagts att utan anmaning lämna uppgift om utgivna eller gottskrivna räntor. Bestämmelser om detta har tagits in i 37 § 8 mom. TL. Fr. o. m. nästa års taxering gäller även obligatorisk uppgiftsskyldighet beträffande fysisk persons innehav vid årets utgång av svenska aktier och andelar i svenska aktiefonder.

När det gäller inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet är situationen emellertid en annan. Obligatorisk skyldighet att lämna uppgifter om under beskattningsåret företagna överlåtelser gäller endast för bostadsrättsföreningar i fråga om överlåtelser av bostadsrätter (42 § 3 mom. TL). Vid avyttringar av aktier, obligationer och andra slag av värdepapper finns ingen obligatorisk uppgiftsskyldighet för tredje man.

De uppgifter som lämnas i självdeklarationer om avyttringar av värdepapper kan således inte kontrolleras mot något för taxeringsnämnden omedelbart tillgängligt kontrollmaterial. I de fall då en taxeringsnämnd vill kontrollera lämnade uppgifter får detta i första hand ske genom anmaning till deklareranten att förete det underlag som ligger till grund för den skattskyldiges resultatberäkning. En sådan anmaning kan göras enligt bestämmelserna i 31 § 2 mom. TL. För detta slag av kontroll finns även möjlighe-

ter att med stöd av bestämmelserna i 56 § 1 mom. TL företa taxeringsrevision både hos den skattskyldige och hos t. ex. en fondkommissionär.

Vidare har det tidigare varit en utbredd uppfattning att det förelegat en generell rätt att skaffa underlag för kontroll genom taxeringsrevision hos tredje man. Vad särskilt gäller värdepappersområdet har skattemyndigheternas uppfattning varit den att taxeringsrevision kunnat utföras hos banker och andra fondkommissionärer i syfte att kontrollera att deklARATIONSSKYLDIGHETEN fullgjorts av dem som sålt värdepapper. I dessa fall har avsikten med taxeringsrevisionerna alltså varit att dels få reda på vilka som sålt värdepapper, dels kontrollera om personerna i fråga redovisat försäljningarna i deklARATIONERNA. Revisionerna har således avsett i förväg ej namngivna personers avyttringar. Regeringsrätten har emellertid i ett i våras avgjort mål förklarat att ett sådant kontrollförfarande inte är förenligt med bestämmelserna om taxeringsrevision i 56 § 1 mom. TL (RÅ 1986 ref. 69). Enligt domstolens i avgörandet redovisade uppfattning måste en revision, om den inte är inriktad på näringsidkarens egen deklARATION eller på hans uppgiftsskyldighet, ha till syfte att ge upplysningar om en bestämd persons deklARATION eller bestämda personers deklARATIONER sedan taxeringsarbetet inletts.

Innebörden av domen torde alltså vara att skattemyndigheterna i dessa fall alltid på förhand måste ange vems taxering eller uppgiftsskyldighet som revisionen avser.

Beträffande kontrollmöjligheterna vid värdepappersförsäljningar kan alltså sammanfattningsvis sägas att någon obligatorisk kontrolluppgiftsskyldighet inte finns och att möjligheter dessutom saknas att utföra kontroll hos fondkommissionärer för att på så sätt få reda på vilka som sålt värdepapper.

3 Överväganden och förslag

Mitt förslag: Fondkommissionärer åläggs skyldighet att efter anmaning lämna uppgifter om avyttringar av värdepapper som har gjorts dels av en viss namngiven person, dels av i förväg ej bestämda personer.

I det först nämnda fallet får beslut fattas av länskattemyndighet, lokal skattemyndighet, taxeringsnämnd och tjänsteman som biträder taxeringsnämnd. I det senare fallet får beslut fattas endast av riksskatteverket eller efter verkets bestämmande av länskattemyndighet.

Kapitalvinstkommitténs förslag: Samma som mitt bortsett från att kommittén inte tog ställning till vem som skall ha rätt att fatta beslut om kontroll.

Remissinstanserna: Flertalet tillstyrker eller godtar förslaget. Företrädare för banker och andra fondkommissionärer avstyrker dock förslaget. De anser att det, om det genomförs, leder till en urholkning av banksekretes-

sen. Några remissinstanser framhåller att förslaget bör samordnas med det förslag som nyligen avgetts av utredningen om säkerhetsåtgärder m. m. i skatteprocessen i betänkandet (SOU 1986: 39) Skatteutredningar.

Skälen för mitt förslag: För att skattesystemet skall fungera måste det finnas möjligheter att kontrollera att de skattskyldiga redovisat inkomster-
na i självdeklarationerna på ett korrekt sätt. Redogörelsen för de nuvarande kontrollmöjligheterna ger vid handen att dessa inte är tillfredsställande när det gäller realisationsvinstbeskattningen av värdepapper.

I min redovisning av nuvarande möjligheter till kontroll nämnde jag att kontrolluppgifter föreligger beträffande utbetalade utdelningar på aktier och andelar i aktiefonder och, med verkan fr. o. m. 1987 års taxering, fysiska personers aktie- och andelsinnehav vid årsskiftena. I de fall då en skattskyldig innehar t. ex. aktier vid någon av dessa tidpunkter finns det därför en viss möjlighet att kontrollera eventuella avyttringar och att upptäcka om en försäljning inte har redovisats i självdeklarationen. Någon motsvarande kontrollmöjlighet finns däremot inte om en skattskyldig köper och säljer aktier utan att inneha dem vid någon av de nämnda tidpunkterna. I det för taxeringsnämnden tillgängliga kontrollmaterialet finns det i sådana fall inga uppgifter angående aktierna. Detta betyder att en skattskyldig under nuvarande förhållanden kan korttidsspekulera i aktier och andra värdepapper och underlåta att redovisa vinster till beskattning utan någon egentlig risk för att skatteundandragandet skall upptäckas. Kontroll kan inte utföras hos t. ex. en fondkommissionär i syfte att få reda på sådana aktietransaktioner.

Detta förhållande uppmärksammades av kapitalvinstkommittén. Enligt kommitténs uppfattning är kontrollsituationen beträffande avyttringar av värdepapper sådan att skattemyndigheterna i praktiken saknar möjlighet att utföra effektiva kontroller. Jag delar till fullo kommitténs bedömning. Jag finner det också otillfredsställande att kontrollmöjligheterna på området så väsentligt avviker från vad som normalt gäller för t. ex. inkomster av tjänst och kapital. Den nuvarande situationen kan utnyttjas av illojala skattskyldiga för skatteundandraganden. Det är därför min uppfattning att kontrollmöjligheterna beträffande värdepappersförsäljningar måste förstärkas.

Utredningen om säkerhetsåtgärder m. m. i skatteprocessen (USS) har nyligen lagt fram sitt slutbetänkande (SOU 1986: 39) Skatteutredningar. I betänkandet presenteras ett förslag till en lag om utredning för beskattning. Lagförslaget innehåller bestämmelser som enligt USS skall ge utrymme för både individuell och generell kontroll. Dessa bestämmelser avses ersätta bl. a. reglerna i TL om taxeringsrevision och uppgiftsskyldighet efter anmaning. Även i andra avseenden innebär USS-förslaget en genomgripande förändring av systematiken i gällande kontrollagstiftning på skatteområdet.

Vid den remissbehandling som nyligen har slutförts har betänkandet fått ett blandat mottagande. Många remissinstanser är kritiska till förslaget som helhet medan andra ställer sig bakom huvuddragen i det även om man framhåller behovet av klarlägganden på vissa punkter. Ett slutligt ställningstagande till förslaget kräver mot bakgrund av remissynpunkterna

ingående överväganden. En samordning av de båda kommittéernas förslag skulle därför fördröja en lagändring av nyss antytt slag i fråga om värdepapperskontrollen. Jag anser att det är angeläget att en sådan ändring kommer till stånd snarast möjligt och denna fråga bör således behandlas fristående från behandlingen av USS-betänkandet. Det kan tilläggas att båda kommittéerna anser att det bör finnas möjlighet att genomföra generella kontroller hos fondkommissionärer. På den punkten finns det alltså en saklig överensstämmelse mellan förslagen.

Enligt kapitalvinstkommitténs uppfattning kan en rimlig kontroll uppnås om skattemyndigheterna ges möjlighet att hos fondkommissionär begära uppgift om avyttringar som gjorts av viss namngiven person eller av i förväg ej namngivna personer. Kommittén föreslår att särskilda bestämmelser med detta innehåll införs i det avsnitt i TL som behandlar kontrolluppgifter och andra uppgifter till ledning för annans taxering (37–46 §§).

Flertalet av de remissinstanser som har yttrat sig över förslaget tillstyrker eller godtar detta. Även jag anser att de föreslagna bestämmelserna tills vidare innebär en godtagbar lösning av kontrollproblemen. Det kan visserligen hävdas att den av kommittén föreslagna anmaningsrätten beträffande namngivna personer ryms inom den mera långtgående möjligheten att begära uppgifter om personer som ej är namngivna i förväg. Vissa uppgifter om namngivna personer kan också redan med stöd av gällande rätt avkrävas den som bedrivit förmedlingsverksamhet eller därmed jämförlig verksamhet. Som kommittén har framhållit bör emellertid uppgiftsskyldigheten i detta fall utvidgas så att det klart framgår att den omfattar alla sådana uppgifter som skall tas in i en sådan handling som enligt lagen (1985: 571) om värdepappersmarknaden skall upprättas vid köp och byte av fondpapper, s. k. avräkningsnota. Ett annat skäl för att ha en särskild regel beträffande namngivna personer är att en anmaning här bör kunna beslutas på en lägre nivå än när det gäller generella kontroller. Jag återkommer till detta.

I och för sig kunde en ändring av reglerna i 56 § TL om taxeringsrevision utgöra ett alternativ till den av kommittén valda lösningen. En sådan ändring skulle också lösa det aktuella kontrollproblemet. Den innebär emellertid ett större ingrepp i kontrollreglerna med hänsyn till att bestämmelserna om taxeringsrevision avser alla kategorier av deklarations- och uppgiftsskyldiga. Ett sådant ingrepp kräver ytterligare överväganden, som lämpligen bör ske i samband med att ställning tas till förslaget från USS. Jag är därför inte beredd att nu föreslå ändringar av revisionsreglerna.

Med anledning av de invändningar som förts fram av vissa remissinstanser vill jag framhålla följande. De föreslagna bestämmelserna har endast till syfte att möjliggöra en skattemässig kontroll av värdepappersförsäljningar. De skiljer sig principiellt sett inte från övriga kontrollbestämmelser på skatteområdet. Vad det i själva verket är fråga om när det gäller den föreslagna bestämmelsen om uppgiftsskyldighet beträffande ej namngivna personer är att möjlighet ges till en viss kontroll i fall då kontroll av skattelagarnas efterlevnad för närvarande inte är möjlig.

Den bestämmelse som sålunda avser att möjliggöra kontroll av i förväg ej namngivna personers avyttringar har getts en generell utformning. Kapi-

talvinstkommittén har avsett att regeln skall användas för stickprovsvisa kontroller. För min del vill jag understryka att detta också är det huvudsakliga syftet med regeln. Men enligt min mening är det varken lämpligt eller möjligt att närmare ange hur kontrollen bör utformas. I detta sammanhang vill jag emellertid framhålla att kontrollen här liksom i andra sammanhang måste utföras med urskillning och omdöme. Det är angeläget att inte fler och andra uppgifter infordras än vad som verkligen är av betydelse för den aktuella kontrollen. Kontroller som omfattar samtliga transaktioner som gjorts under en längre tidsperiod hos en fondkommissionär torde t. ex. inte vara förenliga med ett effektivt kontrollförfarande, bl. a. med hänsyn till fribellopsreglerna i 25 d § TL. Jag återkommer strax till dessa frågor.

Det är således min uppfattning att kontrollreglerna bör utformas på det sätt som föreslagits av kapitalvinstkommittén. I ett avseende behöver dock kommitténs förslag kompletteras. Det gäller frågan om vem som skall vara behörig att besluta om kontrollen. Enligt kommitténs uppfattning borde anmaningsrätten förbehållas skattechef eller tjänsteman som denne särskilt förordnat. Något formligt förslag lämnades inte av kommittén på grund av att den bestämmelse som närmast var i fråga – 51 § TL – skulle ändras i samband med omorganisationen av skatteförvaltningen.

I propositionen om förenklad taxering (prop. 1986/87: 47) föreslås att anmaningsrätt som nu tillkommer skattechef i framtiden skall förbehållas länsstatemyndigheten. När det gäller rätten att fatta beslut om generella kontroller av värdepappersförsäljningar anser jag emellertid att en annan ordning bör förordas. Jag vill i det här sammanhanget erinra om att riksskatteverket (RSV) har fått ökade befogenheter att styra och leda den från årsskiftet 1986/87 reformerade skatteförvaltningen. I stor utsträckning har kontrollverksamheten ute i landet redan tidigare baserats på den planering som skett centralt inom verket. RSV får nu ytterligare möjligheter att se till att kontrollverksamheten sker i enlighet med verkets intentioner. Jag förutsätter att detta kommer att leda till en ökad enhetlighet. Bl. a. omfattningen och inriktningen av generella kontroller bör bestämmas efter riktlinjer som RSV svarar för. Enligt min mening är det lämpligt att detta särskilt markeras när det gäller den nu ifrågavarande anmaningsrätten rörande inte namngivna personers värdepappersförsäljningar. Jag föreslår därför att anmaningsrätten i första hand skall tillkomma RSV. Verket bör dock ha möjlighet att delegera anmaningsrätten till länsstatemyndigheterna. Någon generell delegation bör inte förekomma. RSV bör dock ha möjlighet att genom föreskrifter ge länsstatemyndigheterna en anmaningsrätt i vissa fall där det är fråga om mer begränsade kontroller. Det bör då anges bl. a. vilka urvalskriterier som får användas. I fråga om mera omfattande kontrollaktioner kan det vara lämpligt att RSV själv beslutar eller delegerar efter en prövning av det enskilda fallet.

I de fall då kontrollen riktas mot en viss namngiven skattskyldig bör anmaning kunna utfärdas, förutom av länsstatemyndigheten, av lokal skattemyndighet, taxeringsnämnd och tjänsteman som biträder taxeringsnämnden. Även den som verkställer taxeringsrevision bör kunna utfärda anmaning i sådana fall.

De nya bestämmelserna bör träda i kraft snarast möjligt och jag föreslår att tidpunkten bestäms till den 1 april 1987.

4 Upprättat lagförslag

Prop. 1986/87: 78

I enlighet med vad jag nu anfört har inom finansdepartementet upprättats förslag till

lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623).

Förslaget bör fogas till protokollet i detta ärende som bilaga 2¹.

5 Författningskommentar

Taxeringslagen

39 § 1 mom.

I paragrafen har införts en ny punkt 9 medan den nuvarande punkt 9 skall betecknas punkt 10.

Uppgiftsskyldig enligt den nya punkt 9 blir den som har tillstånd att driva fondkommissionsrörelse enligt fondkommissionslagen (1979: 748). Enligt den lagen kan bankinspektionen lämna tillstånd för svenskt aktiebolag och svenskt bankinstitut att yrkesmässigt utöva verksamhet som avser handel med värdepapper för annans räkning i eget namn. Ett företag som fått ett sådant tillstånd kallas fondkommissionär. Genom kravet på tillstånd för verksamheten blir kretsen av fondkommissionärer klart definierad. Anknytningen till fondkommissionslagens bestämmelser medför därför att kretsen av uppgiftsskyldiga också blir entydigt bestämd.

Fondkommissionären är skyldig att efter anmaning lämna uppgifter som skall tas in i avräkningsnota som avser avyttring av dels fondpapper, dels marknadsmässigt omsatta optioner beträffande viss namngiven person.

Bestämmelser om vilka uppgifter som skall tas in i en avräkningsnota finns i 19 § lagen (1985: 571) om värdepappersmarknaden. Enligt den bestämmelsen skall avräkningsnotan innehålla uppgift om kontrahenternas namn och adress, vilken dag avtalet ingåtts, det antal och de slag av fondpapper som omsatts, köpeskillingen eller avtalat värde på omsatta fondpapper samt vem som upprättat notan. Har avtalet avslutats i kommission skall ytterligare vissa uppgifter anges.

Med fondpapper avses enligt 4 § lagen om värdepappersmarknaden aktie, annat bevis om delaktighet i bolag, obligation, förlagsbevis och liknande skuldebrev avsett för allmän omsättning samt andel i aktiefond. Med aktie jämställs emissionsbevis, interimsbevis, optionsbevis, konvertibelt skuldebrev, skuldebrev förenat med optionsrätt till nyteckning, aktieoptioner och vinstandelsbevis.

Genom ett särskilt tillägg omfattar bestämmelsen också marknadsmässigt omsatta optioner som inte faller under legaldefinitionen av fondpapper. Marknadsmässig omsättning föreligger om en inte oväsentlig handel i

¹ Bilagan har uteslutits här. Förslaget är likalydande med det som är fogat till propositionen.

optionerna sker regelbundet under en längre tidsperiod på kapitalmarknaden. Sådana standardiserade köp- och säljoptioner som omsätts på den av Optionsmäklarna OM Fondkommission AB organiserade optionsmarknaden omfattas av bestämmelsen. Även andra slag av optioner kan omfattas under förutsättning att kravet på marknadsmässig omsättning är uppfyllt.

39 § 3 mom

Avgränsningen av bestämmelsen vad avser uppgiftsskyldiga, uppgifternas innehåll och slagen av värdepapper är densamma som i 1 mom. punkt 9.

Syftet med bestämmelsen är att genom stickprov e.d. av företagna värdepappersförsäljningar möjliggöra kontroll av att uppkomna reavinsten redovisats till beskattning.

Bestämmelsen ger utrymme för att utforma kontrollen på olika sätt. Den kan t. ex. avgränsas så att den omfattar samtliga transaktioner under en viss begränsad tidsperiod hos en fondkommissionär. Den kan också utformas så att den avser ett visst slag av värdepapper eller transaktioner som överstiger ett visst belopp. Andra urvalskriterier kan vara begynnelsebokstav i efternamn på den som företagit värdepappersförsäljningar eller sådana personers hemort.

Det är inte möjligt att i bestämmelsen uttryckligen ange hur kontrollen skall utföras i ett enskilt fall. Det beror bl. a. på att skillnader finns mellan de olika fondkommissionärerna beträffande bl. a. kundregister, förvaringen av avräkningsnotor eller lagring av uppgifterna på datormedia. Sedan beslut fattats om kontroll bör denna därför genomföras i nära samarbete med fondkommissionären i syfte att minimera dennes arbete med och kostnader för kontrollen. Som jag har framhållit i den allmänna motiveringen bör det vara en uppgift för RSV att utforma lämpliga urvalskriterier och rutiner vid kontroller av det här slaget.

51 §

Bestämmelsen har kompletterats med uppgifter om vem som är behörig att fatta beslut om kontroll av värdepappersförsäljningar enligt 39 § 1 och 3 mom.

6 Hemställan

Jag hemställer att lagrådets yttrande inhämtas över förslaget till lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623).

7 Beslut

Regeringen beslutar i enlighet med föredragandens hemställan.

Förteckning över remissinstanserna (SOU 1986: 37)

Efter remiss har yttranden över betänkandet (SOU 1986: 37) Reavinst aktier och obligationer avgetts av riksbanken, riksgäldskontoret, bankinspektionen, riksskatteverket, statens industriverk, Göta hovrätt, kammarrätten i Stockholm, Stockholms fondbörs, länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Kronobergs, Malmöhus och Jämtlands län, Aktiefremjandet, Centralorganisationen SACO/SR, Finansbolagens förening, Föreningen auktoriserade revisorer, Företagareförbundet, Konungariket Sveriges Stadshypotekskassa, Kooperativa förbundet, Kraftsam, Landsorganisationen i Sverige, Lantbrukarnas riksförbund, Optionsmäklarna OM Fondkommission AB, Svensk industriförening, Svenska bankföreningen, Svenska fondhandlareföreningen, Svenska handelskammarförbundet, Svenska OTC-föreningen, Svenska revisorsamfundet, Svenska sparbanksföreningen, Sveriges advokatsamfund, Sveriges aktiesparares riksförbund, Sveriges föreningsbankers förbund, Sveriges finansanalytikers förening, Sveriges hantverks- och industriorganisation - Familjeföretagen, Sveriges industriförbund, Sveriges värdepappersfonders förening, Taxeringsnämnsordförandenas riksförbund och Tjänstemännens centralorganisation.

Investmentbolagen på börsens A 1-lista har inkommit med ett gemensamt yttrande och skrivelser med synpunkter har inkommit även från ett antal privatpersoner.

Lantbrukarnas riksförbund har åberopat ett inom Lantbrukarnas skatte-delegation upprättat utlåtande. SHIO - Familjeföretagen och Svensk industriförening har inkommit med ett gemensamt yttrande.

Svenska handelskammarförbundet och Sveriges industriförbund har åberopat ett yttrande som avgetts från Näringslivets skattedelegation.

PK-banken hänvisar till det yttrande som avgetts av Svenska bankföreningen.

Lagrådet

Prop. 1986/87: 78

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1987-01-12

Närvarande: f. d. justitierådet Hult, justitierådet Erik Nyman, regeringsrådet Dahlman.

Enligt protokoll vid regerings-sammanträde den 11 december 1986 har regeringen på hemställan av statsrådet Feldt beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623).

Förslaget har inför lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Kent Sundqvist.

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 januari 1987

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Feldt, Sigurdsen, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, S. Andersson, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Johansson, Hultström, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om förbättrad skattekontroll av vinster på värdepapper

1 Anmälan av lagrådsyttrande

Föredraganden anmäler lagrådets yttrande (beslut om lagrådsremiss fattat vid regeringssammanträde den 11 december 1986) över förslag till lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623).

Föredraganden anför att lagrådet har lämnat förslaget utan erinran.

2 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta det av lagrådet granskade lagförslaget.

3 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

Innehållsförteckning

Prop. 1986/87:78

Proposition	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Lagförslag	2
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 december 1986	4
1 Inledning	4
2 Nuvarande kontrollmöjligheter	4
3 Överväganden och förslag	6
4 Upprättat lagförslag	10
5 Författningskommentar	10
6 Hemställan	11
7 Beslut	11
Bilaga 1 Förteckning över remissinstanserna	12
Utdrag ur lagrådets protokoll den 12 januari 1987	13
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 januari 1987	14

